

چهارشنبه ۲۷ فروردین ۱۳۹۹ ‏ ۲۱ شعبان ۱۴۴۱ ‏ ۱۵ آپریل ۲۰۲۰

کافکای افسانه‌ای و کافکای واقعی

رودرو و بی‌تعارف با آقای ک

صادق وقای

رادک مالی نویسنده و گرافیس‌ت چکی، به‌گفته خود در کتاب «فرانتس کافکا انسان زمان خود و زمان ما» تلاش کرده تصویری واقعی و نه افسانه‌ای، از خالق داستان‌های «مسخ» و «قصر» ارائه کند.

طی چندسال گذشته، به دیدارها و گپ‌وگفت صمیمانه در بهار با رضا میرچی عادت کرده بودم. این‌مترجم ایرانی مقیم شهر پراگ، هرسال چندسفر به ایران دارد که هنگام حضور در خانه قدیمی پدری‌اش در تهران، همیشه فرصتی برای گفتگو درباره ادبیات، فرهنگ، تاریخ و صنایع و صنوعات مختلف دیگری از جمله دوران استیلای کمونیست‌ها در چکسلواکی، نوشته‌های ایوان کلیما، واسلاو هاول و… پیش می‌آمد.

در گفتگویی که اردیبهشت ۹۷ منتشر کردیم، وقتی از میرچی پرسیدم، در حال حاضر مشغول ترجمه چه کاری است، گفت: کتاب «نامه هایی به خانواده» را از کافکا ترجمه کرده که شامل آخرین نامه‌های کافکاست و این نامه‌ها در یک کتابفروشی پیدا شده‌اند. این‌مترجم همچنین گفت

تعدادی مقاله و نوشته هم درباره کافکا ترجمه کرده که یکی از آن‌ها مربوط به ی‌کنویسنده آلمانی به‌نام رنه استاش است. استاش معتقد است خلاف نظری که در عموم درباره کافکا شکل گرفته، او آدمی خوشگذران، دروغگو و خودپسند بوده که خانواده‌اش را اصطلاحاً تلکه می‌کرده است. میرچی در آن گفتگو، گفت شخصیت داستان‌نویس کافکا با شخصیت واقعی‌اش تفاوت دارد. عده‌ای می‌گویند کافکا ضعف جسمانی داشته و توانایی ازدواج نداشته است. در حالی‌که این طور نبوده و او بسیار آدم زرتگی بوده که دم به تله نمی داده است. مشروح متن این گفتگو، اینجا: «ادبیات به آخر خط نرسیده است / زبان داستان‌نویسی را بلد نیستیم» قابل دسترسی و مطالعه است.

خلاصه آن‌که غدغه میرچی برای شناساندن چیزی که خود، نیمه پنهان کافکا می‌نامید، طی چندسال گذشته از مسائل جدی و مهمی بوده که ذهن او را به مشغول کرده است، او در یکی از گفتگوهایمان گفته بود سال‌های جوانی‌اش وقتی مطالعه کافکا در ایران مُد شده بود، با دیدن یک‌جمله در کتابی از او، مطالعه کافکا را اصطلاحاً بوسیده و کنار گذاشته است و آن جمله این بوده است: «محق‌ها هم می‌توانند بخندند.» اما سال‌ها بعد و در طی دوران جوانی، این‌غدغه در او شکل گرفته که کافکای واقعی با همان نیمه پنهان کافکا را به مخاطبان ادبیات نشان بدهد؛ همان غدغه‌ای که علاوه بر رنه استاش، درون ایوان کلیما و رادک مالی از دیگر نویسندهگان جمهوری چک هم شکل گرفته است. گفتگوی بعدی‌مان با میرچی که کافکا در آن حضور داشت، بهار سال ۹۸ منتشر شد: «شناس کافکا داشتن مداحی چون ماکس برود بود / روی دیگر آقای نویسنده» در این‌گپ‌وگفت هم کافکا را وسط گذاشتیم و درباره مسائلی از جمله اصل‌ونسب یهودی‌اش، زندگی شخصی‌اش و نقش ماکس برود، در شهرت این‌نویسنده گپ زدیم. در همین‌گفتگو بود که میرچی نقل‌قولی از رنه استاش آورد؛ مبنی بر این‌که ماکس برود با شیوه معرفی کافکا به ما خیانت کرده است.

بهار ۹۸ همچنین مطلبی درباره نگاه ایوان کلیما به کافکا و آثارش نوشتم که اینجا: «کافکاشناسی با عینک ایوان کلیما / نوسان میان ترس از تنهایی و صمیمت» منتشر شد. در این مطلب هم به درون‌گرایی کافکا، مباهازهای بیرونی در داستان‌هایش و وجوه دیگر قلم و زندگی‌اش از دید کلیما پرداختم که مطالعه‌اش برای افرادی که ادبیات چک و کافکا را دنبال می‌کنند، بی‌فایده نخواهد بود.

اما بهار امسال که به‌دلیل شیوع ویروس کرونا، سفر رضا میرچی به تهران لغو شد، گردهمایی دوفره‌مان را با مطالعه جدیدترین ترجمه‌منتشرشده از او، بر گزار کردم. این‌کتاب با عنوان «فرانتس کافکا انسان زمان خود و زمان ما» به قلم رادک مالی نوشته و کشیده شده است و توضیحات و طرح‌های گرافیکی رادک مالی نویسنده و شاعر اهل جمهوری چک را درباره کافکا، قلم و زندگی‌اش در بر می‌گیرد. ترجمه میرچی از این‌کتاب دی‌ماه ۹۸ توسط انتشارات جهان کتاب منتشر شد که در گفتگویی که در این‌باره با او داشتم، اینجا: «کافکا انسان زمان خود با تمام تمایلات و عشق به زندگی بوده است») به توضیحاتی درباره کتاب پیش‌رو پرداخت.

رادک مالی گرافیس‌ت و نویسنده اهل جمهوری چک، متولد سال ۱۹۷۷ است و کودکان و نوجوانان هم در جامعه مخاطبانش جا دارند. او

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

فرانتس کافکا

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران

روزنامه‌صح ایران